

»Meje v alpskem prostoru« – posvet Mednarodnega združenja za zgodovino Alp
Innsbruck, Avstrija, 20.–22. 9. 2017

Mednarodno združenje za zgodovino Alp (nem. *Die Internationale Gesellschaft für historische Alpenforschung* – IGHA, fr. *L'Association Internationale pour l'Histoire des Alpes* – AIHA, it. *L'Associazione Internazionale per la Storia delle Alpi* – AISA, ang. *International Association for Alpine History* – IAAH; <http://www.labisalp.arc.usi.ch/en/aisa>) je bilo ustanovljeno leta 1995 z namenom povezovanja raziskovalcev, ki se ukvarjajo z zgodovinskim preučevanjem Alp in drugih gorskih območij po svetu. Združenje na vsaki dve leti organizira posvetovanje na temo povezano z zgodovino, geografijo, etnologijo ali antropologijo alpskega/gorskega sveta. Dvanajsto tovrstno srečanje z naslovom »Meje v alpskem prostoru« (ang. *Borders in Alpine History*, nem. *Grenzen im alpinen Raum*) je potekalo med 20. in 22. septembrom v Innsbrucku v Avstriji. Innsbruck je tako po letu 2003 še drugič gostil srečanje združenja. Posvetovanje je dvakrat potekalo tudi v Sloveniji – leta 2005 v Bovcu (tema: alpske kulture) in leta 2013 v Postojni (tema: naravni viri). Na posvetovanjih so predstavljeni izbrani prispevki, ki jih organizacijski odbor sprejme izmed predlogov, ki prispejo na razpisano temo. Tokrat je bilo izbranih 17 prispevkov, ki so bili razdeljeni v šest panelov: nastajanje meja od zgodnjega srednjega veka do 20. stoletja, meje v novem veku, režimi na mejah nacionalnih držav na prelomu 19. v 20. stoletje, spreminjanje meja po letu 1918, kontrole na mejah med 17. in 20. stoletjem ter meje v Alpah kot evropski čezmejni prostor po letu 1945. Podpisani sem imel skupaj s Petrom Mikšo (Filozofska Fakulteta Univerze v Ljubljani) v okviru četrtega panela predstavitev z naslovom »*The Rapallo Border after the First World War: From*

MATIJA ZORN

Slika 1: Glavna kulturna znamenitost Innsbrucka je Zlata streha (Goldenes Dachl), zgrajena leta 1500. Gre pravzaprav za balkon na glavnem trgu v osrčju starega dela mesta. Zgrajen je bil za cesarja Maksimilijana I, da bi mu služil kot razgledno mesto. Streha je zgrajena iz 2657 pozlačenih bakrenih strešnikov.

MATIJA ZORN

Slika 2: Udeleženci posveta v tirolskem deželnem zboru, po katerem jih je vodil podpredsednik deželnega zbora.

MATIJA ZORN

Slika 3: Mejni kamen na prelazu Brenner (1370 m; it. Passo del Brennero, nem. Brennerpass), ki označuje mejo med Italijo in Avstrijo. Delitev Tirolske tudi po skoraj sto letih od določitve meje »obremenjuje« tirolsko in avstrijsko družbo.

a *National Border between Italy and Yugoslavia to a Phantom Border*«, o skoraj stoletnici nastanka rapalske meje po prvi svetovni vojni, njeni dediščini in oblikovanju današnje zahodne meje Slovenije. To je bil edini prispevek iz Slovenije. Največ je bilo prispevkov iz Švice (6), po številu pa so sledili prispevki iz Francije (4), Italije (3), Avstrije (2) in Portugalk (1). Uradni jeziki posvetovanja so bili nemščina, francoščina, italijanščina in angleščina. V vseh teh jezikih so tudi potekale predstavitve.

V okviru posvetovanja je bil organiziran tudi krajši ogled mesta (slika 1) z obiskom »Deželne hiše« (*Landhaus*) oziroma sedežem tirolske deželne vlade in tirolskega deželnega zbora (slika 2). Poleg tega je bila organizirana poldnevna ekskurzija na prelaz Brenner (slika 3) in Južno Tirolsko (Italija) v luči skorajšnje stoletnice »delitve« Tirolske ter določitve obstoječe državne meje med Italijo in Avstrijo po prvi svetovni vojni. Predstavljena problematika se je dobro povezovala z našim prispevkom o rapalski meji, saj sta bili obe meji določeni z istim tajnim londonskim sporazumom med Italijo in silami antante aprila 1915. V okviru posveta je bila predstavljena tudi knjiga z naslovom »*Integrated Peasant Economy in a Comparative Perspective: Alps, Scandinavia and Beyond*« (2017), ki je izšla pri Založbi Univerze na Primorskem in je v celoti dostopna na spletnem naslovu: <http://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-7023-02-2.pdf>. Knjigo je podrobneje predstavil njen sourednik Aleksander Panjek (Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem), ki je tudi slovenski predstavnik v Mednarodnem združenju za zgodovino Alp.

Združenje ima od leta 1996 svojo revijo z naslovom »*Histoire des Alpes – Storia delle Alpi – Geschichte der Alpen*«. Do sedaj je izšlo 22 števil, na leto pa izdajo eno številko. Zadnja številka se ukvarja s športom in preživetjem prostega časa v Alpah (22, 2017), predzadnja s prometom in mobilnostjo (21, 2016), pred tem pa so bile teme: industrija (20, 2015), naravni viri (19, 2014) in vera (18, 2013), če omenimo le obravnavane teme v zadnjih petih letih (teme ostalih števil si lahko ogledate na spletni strani revije: <http://www.labisalp.arc.usi.ch/en/publicazioni/histoire-des-alpes-storia-delle-alpi-geschichte-der-alpen>). Izpostaviti velja drugo številko (1997), ki je bila povsem posvečena slovenskim Alpam, to je izbranim temam iz geologije, zgodovine in etnologije (članki so dostopni na spletni strani: http://www2.arc.usi.ch/index/aisa/ris_ist_labi_aisa_rivista.htm). Prispevki v reviji so objavljeni pretežno v nemškem, francoskem in italijanskem jeziku z angleškimi izvlečki, v zadnjih številkah pa se pojavljajo tudi prispevki v angleščini. Prispevki iz zadnjega posveta v Innsbrucku bodo objavljeni v 23 številki (2018).

Matija Zorn

22. zborovanje slovenskih geografov

Maribor, 22.–23. 9. 2017

Zveza geografov Slovenije (ZGS) vsako četrto leto priredi Zborovanje slovenskih geografov, na katerem geografi izmenjajo znanje in izkušnje ter s svojimi stanovskimi kolegi utrjujejo poznanstva. Po tradiciji se zborovanja selijo iz ene pokrajine v drugo. Letošnje zborovanje se je odvijalo 22. in 23. septembra v Mariboru (slika 1) pod budnim očesom organizatorjev z Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru. Pri izvedbi dogodka so pripomogli še Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Oddelek za geografijo Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem ter Geografski inštitut Antona Melika in Inštitut za raziskovanje krasa Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Rdeča nit letošnjega stanovskega srečanja je bila pokrajina med Pohorjem in Slovenskimi goricami. Poleg tega pa je bilo dovolj prostora namenjenega tudi drugim območjem in področjem, na primer didaktiki geografije in delu geografov z raziskovalnih ustanov.

Zborovanje je potekalo dva dni. Prvi dan dopoldne je zbrane v imenu organizacijskega odbora pozdravil Vladimir Drozg, nato pa so sledili kratki govori Stanka Pelca (predsednik ZGS), Igorja Žiberne (predstojnik Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru), Marine Tavčar Kranjc (prodekanja za izobraževalno dejavnost na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru) in Vesne Vervege (profesorica geografije in poslanka v Državnem zboru Republike Slovenije).